

## Choneta i els animals fantàstics

**P**otser en la meua família s'havia realitzat un misteri teològic, potser es tractava d'un enigma policíac, segons es mire. Durant la guerra mon pare havia desaparegut del mapa i es deia José Maria, com el fuster de Natzaret, de qui era molt devot. Per salvar-se de la persecució dels rojos s'havia fabricat un cau sobre el celobert del pis alt de casa on per la nit tocava el violí, però la planta baixa havia estat requisada per a despatxos militars i allí convivien oficials, pixatinters republicans i ma mare amb tres fills, encara que solament en horari d'oficina. A les set de la vesprada els enemics tancaven els calaixos de les seues taules, posaven una caputxa d'hule a la màquina d'escriure i giraven cua. A aquella hora mon pare eixia del forat a estirar les cames pel corredor de dalt i encara així només era una ombra que sempre fugia i cap a ella jo m'enfilava per l'escala atret per la música.

Portava mon pare molts mesos en parador desconegut per als altres quan lentament el ventre de ma mare va començar a inflar-se en presència de tots. Era evident que estava embarassada i si bé durant alguns mesos va vestir robes amples per a dissimular el seu estat, va arribar el moment en què la xiqueta que portava dins va madurar per complet i va haver d'obrir-se pas impulsada per la naturalesa enmig de l'absurd de la història que regnava en l'exterior. Rodejada de militars republicans, de milicians i davant la sorpresa d'alguna gent del comitè que anava buscant a mon pare, un dia de febrer de 1938 va nàixer la meua germana menor, i sembla ser que ningú va interrogar ma mare per a saber si havia concebut per obra de l'Esperit Sant. Ni van preguntar com havia succeït aquell miracle, ni es van interessar a plantejar el cas de forma policíaca per a seguir la pista al fugitiu. Es veu que eren bones persones i amb molta naturalitat tot hom va acceptar que les coses són com són, que la vida té misteris sense resposta i per tant la gravidesa i el part de ma mare, que haurien pogut acabar amb una busca i captura més seriosa, se'ls van prendre amb una naturalitat teològica sense grans comentaris.

—Rosario ha tingut una filla.

—¿I el seu marit? ¿On estarà el seu marit amagat?

—No estarà molt lluny, perquè ella és una santa. Els fills es fan a mà, estant molt apinyats. Si algú vol agarrar-lo no té més que estirar del fil.

—Deixa-ho córrer.

—Millor així. Els nacionals ja estan prop d'Esllida.

La meua germana menuda va ser concebuda mentre queien ferros per tot arreu una nit de juny de 1937 entre el perfum de dinamita després que al pis alt de casa s'haguera sentit una sonata de violí, i d'aquell encontre va nàixer una xiqueta que no va ser batejada al poble perquè en aquell moment l'església era el bar de moda i la pica baptismal estava plena de botelles de lli-

monada. Va ser batejada a Vila-real quan vam arribar-hi refugiats i aleshores li deïem Choneta, una criatura tranquil·la que va venir al món sota el foc creuat, un joguet del que em sentia responsable. En l'escola de pàrvuls jo havia de protegir-la de qualsevol malvat dels meus companys. "Tin compte de la xiqueta, que no li pegue ningú. Si algú la molesta, ja ho saps. Tu ets el seu germà". Aquestes advertències de ma mare em forçaven a adoptar un aire dur per a fer-me respectar.

Jo era aleshores un ésser elàstic i imaginatiu, que portava sempre al meu costat algú que obeïa les meues ordres a canvi d'un tros de xocolata, i entre els companys de l'escola de pàrvuls jo gaudia d'un ample prestigi per haver estat en l'altre món. Si per a triomfar havia de repartir llenya, la repartia, i quan això no era suficient recorria a contar històries d'ultratomba que havia viscut durant els dies en què vaig estar mort.

Jugant amb els primers cromos en la vorera recalfada pel sol de primavera a voltes contava als meus companys algunes visions d'animals fantàstics que havien ballat davant dels meus ulls en l'obscuritat, i aquesta zoologia es componia de dragons voladors, peixos iridiscentos de mandíbules feroços, cavalls blancs amb ales d'àngel en els cascots i qualsevol de la meua imaginació que em donara poder. També tenia a la meua disposició una formació de dimonis amb els que havia travat amistat, els quals m'havien promès ajuda si els cridava, i amb aquests monstres que formaven la meua menuda escatologia jo aconseguia molta autoritat entre un grup de neòfits.

De sobte s'armava un combat en la corralina de l'escola de pàrvuls i abans de rebre la palissa sempre hi havia el xiquet que per a protegir-se deïa: si em pegues, li ho diré al meu germà. Aquest solia ser un bragat de més edat que era invocat com un àngel venjador, però en el meu cas jo mai recorria a aquell auxili, sinó a un remei aborronador que deixava paralitzat l'enemic.

—Si em toques cridaré el dimoni —feia jo.

—¿A quin dimoni?

—A un que és amic meu. Té el cap de serp peluda i les potes de cabra.

L'horror solia donar bon resultat. Mentre preparava els meus punys jo mai parava de descriure un monstre al·lucinant, omplint-lo de poders malignes, que anava a venir a ajudar-me i en general això era suficient perquè el meu adversari es rendira, però si la meua germana Choneta era present, aleshores ella, després d'escoltar la descripció del monstre terrorífic que era amic meu, es posava a plorar.

—¿Veus què has guanyat? Ja li has fet por a la teua germaneta —exclamava l'àrbitre de la baralla—. Menys fantasies i més galdades, que a tu se't'n va tota la força per la boca. Vinga, vinga, a pegar com els homes.

**Manuel Vicent**